

siges at være daarlig for en Landbrugsskole, saa den har vanskeligt ved at samle saa mange Elever om sig som andre Skoler, selv om den drives lige saa dygtigt, ja, maaske endnu dygtigere end de andre Landbrugsskoler. Forholdet er nu en Gang det, at Vestjyderne, naar de skal paa Skole, rejser Øst paa, enten til Østjylland eller til Øerne, medens Øboerne i meget ringe Grad rejser til Vestjylland, naar de skal paa Skole. Skal derfor Skolen i Borris overhovedet være i Stand til at klare sig, kan det kun ske derved, at den bliver ledet ualmindelig dygtigt. Jeg tror for øvrigt at kunne sige, at det bliver den nu. Skolen i Borris har i dette Øjeblik en fortræffelig Leder, en Mand, som i jydsk Husmandskredse er højt anset, ja, som er højt anset, tør jeg godt sige, i alle Kredse, navnlig iblandt jydsk Landmænd, og jeg har derfor den Tro, at naar Skolen faar Arbejdsro og skaanes noget i de første Aar, vil den under Jens Niensens dygtige Ledelse være i Stand til at arbejde sig op, til Trods for at den ved sin Beliggenhed er meget ugunstigt stillet. Altsaa, overfor Skolen i Borris har man gjort en Undtagelse; den har man givet en Begunstigelse ud over det, Loven tilsikrer, idet man har givet den Frihed for at betale Afdrag og Renter i et vist Aaremaal. Men noget lignende er ikke sket overfor Kærehave, men det faar man Indtryk af ved at læse Lovforslagets Motiver.

Imidlertid er efter de Oplysninger, vi i øvrigt har indhentet i Finansudvalget, Fyns Stifts Husmandsskole paa anden Maade blevet i høj Grad begunstiget. Vi forlangte nemlig at faa oplyst, med hvor store Tilskud de forskellige Husmandsskoler var blevet støttet af Landbrugslotteriets Overskud, og det viste sig da, at Fyns Stifts Husmandsskole deraf har modtaget i alt 18,670 Kr., medens Skolen i Kærehave kun har modtaget 6,600 Kr. og Skolen i Borris kun 6,500 Kr. Det vil deraf ses, at de 12,000 Kr., som man nu forlanger, at der ekstraordinært skal ydes Skolen paa Fyn, har den i Forvejen ved Landbrugslotteriets Overskud faaet forlods fremfor de andre to Skoler, og naar man tager det i Betragtning, forekommer det mig, at der ikke er Grund til nu at begunstige denne Skole yderligere paa de andre Husmandsskoler's Bekostning og for øvrigt paa alle de andre Landbrugsskoler's Bekostning. Der har jo været adskillig Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt i sin Tid at oprette de to saakaldte Husmands-

skoler, de to Landbrugsskoler, der særlig var beregnede paa Husmandsbruget og Landbrugets Bierhverv. Jeg skal ikke komme ind paa Betragtninger i saa Henseende. Det er gjort. De to Skoler har faaet Statslaan, og Staten er interesseret i, at disse to Skoler opretholdes. Men Staten er selvfølgelig ikke interesseret i, at man paa kunstig Vis skaber en Konkurrence til disse to Skoler, som vil bidrage til, at de — og navnlig Skolen i Borris — faar endnu vanskeligere Vilkaar, end de har i Øjeblikket.

En saadan Sondring i Husmandsskoler paa den ene Side og andre Landbrugsskoler paa den anden Side, maaske endog særlig beregnet paa Gaardmænd, er efter min Mening ikke heldig. Det kan være et Led i Bestræbelserne for at klassedele Befolkningen, og det er en Bestræbelse, som jeg ikke ønsker skal begunstiges. Ligesom jeg mener, at det er heldigt, at Børn af forskellige Samfundsklasser kommer til at sidde paa samme Skolebænk, og tror, at det har overordentlig stor Betydning for dem selv, saaledes tror jeg ogsaa, at det er heldigt, at unge Mennesker fra forskellige Samfundsklasser kan mødes paa Højskole eller paa Landbrugsskole. Og den teoretiske Undervisning, som skal ydes paa vore Landbrugsskoler for vordende Husmænd og for vordende Gaardmænd i Retning af, hvordan man skal dyrke sin Jord, hvordan man bedst skal bringe den under Kultur, hvilke Gødningsstoffer den skal have, hvordan man bedst skal røgte sit Kvæg, o. s. v., bliver i Virkeligheden den samme, hvad enten den skal ydes vordende Husmænd eller vordende Gaardmænd. Vil man fremme en sund Udvikling paa disse Omraader, skal man give rigelige Understøttelser til uformuende Elever, og saa skal i øvrigt Staten ikke forsøge at spille Formynder med Hensyn til, hvor disse uformuende Elever skal gaa paa Skole. Vi reviderede i Fjor Loven om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler og forhøjede det Tilskud, som skal ydes til uformuende Elever, fra 250,000 Kr. til 350,000 Kr. Det er en sund og god Vej at gaa, og for saa vidt der er Trang til større Tilskud til de uformuende Elever, maa man efter min Mening fortsætte ad denne Vej. Men Staten skal ikke paa kunstig Vis begunstige den ene Skole frem for den anden.

Jeg vil forudsætte, at dette Lovforslag bliver henvist til et Udvalg, og saa vil man jo dér nærmere kunne undersøge, om